

Yhdysvaltain Militararismi Nicaraguassa

AMERIKAN Yhdysvalloista, mikä menneinä aikoina niin usein näytteli laupiaan samarialaisen osaa ja puhui "pienien kansojen oikeuksista" siitä suositakin osaksensa saaden, on tullut mitä räikein pienien valtojen ja heikkojen kansojen sortaja. Latinalaiset maat, erikoisemmin Keski-Amerikan pienet tasavallat, joista joidenkin itsenäisyyden puolesta Yhdysvallat puhui, toimikin, niihin aikoihin kun ne halusivat vapautua europalaisista sortajista, ovat tällä kertaa valtiollisesti ja taloudellisesti alusmaita, joissa amerikalaiden kapitalistien riisto ja rosvoaminen rehottaa täydessä kukoistuksessaan ja luonnollisesti Yhdysvaltain hallituksen pistimien tukemana. Amerikalaiset porvarilehdetkin aina silloin tällöin puhuvat valittaen kuinka europalaiset alusmaissaan riistävät räikeästi, mutta samalla unhoittavat, että juuri amerikalaiset kapitalistit harjoittavat alusmaissaan riistoa, jolle vertaista voidaan tuskin mistään löytää.

YHDYSVALTAIN hallitus, totellen todellisia isäntiään — Wall-kadun pankkiireja ja muita amerikalaisia teollisuuskapitalisteja — kutsuu sotilaitaan maasta toiseen, kaikkialle, paitsi vain "amerikalaiden henkeä ja omaisuutta ohottaen." Hallituksemme militaristinen politiikka nousee varsinkin selvästi ja räikeästi juuri tällä leikkauksella sodassa, mitä käydään Nicaraguan hallitusta ja kansaa vastaan, vaikka kylläkin ei virallisesti julistettuna.

Nicaraguassa on nykyään noin puolisentoista sataa amerikalaista, tavallisia siviilihenkilöitä nimitettiin, ja näitä "suojelemaan" kuusi tai seitsemän sataa sotilasta, sotalaivojen ja kaikenlaisten ampujien sekä traukeluvälineiden kanssa. Näistä puolisentoista sadasta perin harvat, jos todellisuudessa näin kuin amerikalaiden kapitalistien suoranaiseen palvelukseensa ovat tulleet, kaipaavat tai tarvitsevat Yhdysvaltain sotilaiden suojelusta. Päin vastoin monet Nicaraguassa olevista amerikalaisista ovat virallisesti antaneet lausunnoita, joissa paheksutaan sotilaitten lähettämistä ja Yhdysvaltain hallituksen menettelyä.

Yhdysvaltain hallituksen selitykset niistä "syistä," joiden vuoksi sotilaita lähetettiin Nicaraguahan,

ovat moninaiset. Ensinnä puhuttiin "punaisten salaliitosta," mutta kun se oli niin mahdoton että "kylmemmätkin" sille nauroivat, niin alettiin puhua "puolueettomuudesta." Sekin näytti hassunkuriselta, sillä eihän sotilaitten lähettäminen näyttänyt "puolueettomuudelta." "Me suojelemme amerikalaiden henkeä ja omaisuutta ja 'rakentamattoman' kanaalin 'turvallisuutta'". Kaikki nämä selitykset kuitenkin ovat valheellisia, verhoja, joilla tahdotaan peittää todelliset syyt.

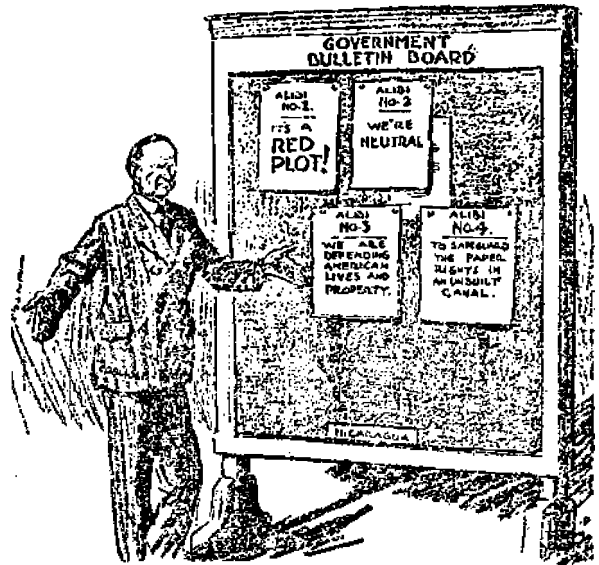
Nicaraguan kysymys on vain pieni verrattuna muihin tällä kertaa käynnissä oleviin ja tulevaisuudessa nouseviin Yhdysvaltain imperialismia edustaviin kysymyksiin. Mutta kaikesta siitä huolimatta meidän sopiai tutustua tähän kysymykseen perusteellisemmin, sillä käsittelemällä miksi sotilaita lähetettiin Nicaraguahan, me voimme helpommin tietää ja tehdä johtopäätöksemme niistä "syistä," jotka painostavat sotilaiden lähettämistä toisiin maihin, kuten Kiinan esimerkiksi.

Yhdysvaltain sotilaat eivät ole ensimmäistä kertaa Nicaraguassa. Ennenkin niitä on sinne viety ja siellä pidetty — "suojelemaan amerikalaiden henkeä ja omaisuutta." Diaz, jota tällä kertaa pidetään Nicaraguan presidentin tuolilla amerika-

laisten pistimien pönkittämänä, näyttää olevan yksi maailman hallitsijoista "erikoinen" senvuoksi, että häntä alomaisensa vihaavat ja inhoavat jotakuinkin yksimielisesti. Tuskin yhtään lüoitteli se amerikalainen sanomalehtimies, joka lacsui, että "Yhdysvaltain hailitus 'tunnustaa' presidentiksi Nicaraguaussa miehen, jota hänen naapurinsa, omat alamaiset, inhoavat ja vihaavat siinä määrin, että hän tulisi ajetuksi mereen jollei amerikalaiset pistimet olisi suojelemassa."

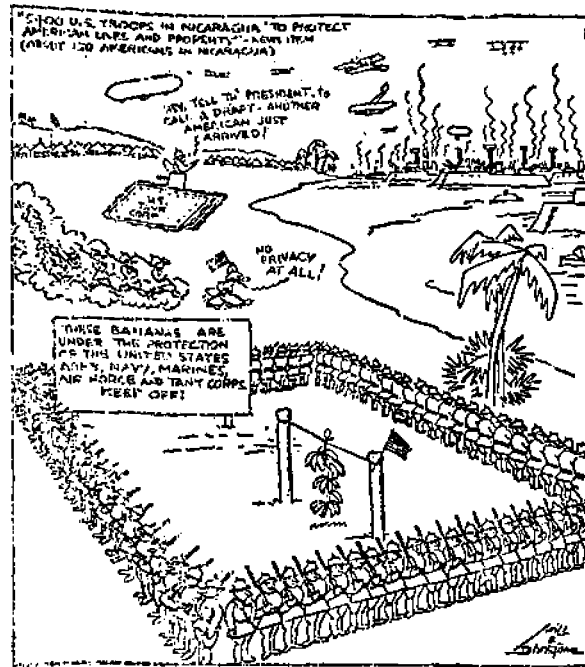
Diaz on toiminnallaan osottautunut mieheksi, nöyränksiseksi tulsuksi amerikalaisille kapitalisteille, joka vain tuon raukkamaisuudensa vuoksi on tullut huomatuksi Yhdysvaltain ja Nicaraguan väsisssä suhteissa. Vuonna 1909 Diaz työskenteli kirjainpitäjänä yhdellä amerikalaisella kalvosyhtiöllä Nicaraguassa, saaden palkkansa 25 dollaria viikolta. Sinä vuotena hän alkoi "nousevan" uransa, saaden käytettäväkseen kuusisataa tuhatta dollaria, jonka avulla sitten onnistuttiin "kääntämään kapinalliset" silloista presidenttiä vastaan, Nicaraguan presidenttiä nimittäin. Sitten vuonna 1912 Diaz tuli Nicaraguan presidentiksi ja sinne heti "jouduttiin" lähettämään Yhdysvaltain sotilaita, kahdeksan sotalaivaa, 125 sotilasvirkaallijaa ja 2,600 värvätyä sotilasta. Näiden avulla liberaalit voitiin ehkäistä kukistamasta Diazin hallitus. Yhdysvaltain sotilaat jäivät Nicaraguahan ja viipyivät siellä kolmetoista vuotta. Tehtävänä oli "järjestyksen säilyttäminen." Kaikissa Nicaraguan hallitusta koskevissa äänestyksissä amerikalaiset sotilaat olivat "peräänkatsojina" ja julkista valtaansa säilyttäen kaikkiin huomatuimpiin virkoihin nimityttivät miehet, jotka hyväksyttiin Yhdysvaltain Wall-kadulla. Tällä ajalla kaikkien maiden anastusten ja rosvousten ohella uskotlavoiksi tehtiin sekia "konikauppa," jonka perusteella Yhdysvallat pitää oikeutensa rakentaa kanaali Nicaraguan lävitse.

Siinä elämä Nicaraguassa "asettui" kuitenkin siinä määrin, että amerikalaiset merisotilaat tuotiin sieltä pois elokuussa vuonna 1925. Mutta asiat aloivat pian monemään "epäjärjestykseen," amerikalaisien kapitalistien näkövinkkelistä katsottuna. Liberaalinen hallitus, joka valittiin vuonna 1924, alkoi yrityksensä vapaaksi Wall-kadun holhouksesta. Nämä Wall-kadun ryöstäjät olivat saaneet kontrollansa sille Nicaraguan kansallisen pankin, hallituksen omistamat rautatiet, verojen kantamisen, sanoin sanon taloudellisen elämän kokonaisuudessaan. Nicaraguan hallitus siirsi rahansa pois new-yor-

"Eikö nämä ole riittävät syyt sotilaitten viennille?" Eilaisesta pankista Canadaan, sillä siellä maksettiin huomattavasti suurempi korko. Tämä oli ensimmäinen askel "täydellisessä epäjärjestyksessä," mikä alkoi pääsemään valtaan Nicaraguassa.

Sitten vuonna 1925 Nicaraguan hallituksen omistamain rautateiden johtokunta päätti rikkoa sopimuksen J. G. White nimisen new-yorkilaisen kompanian kanssa. Tämä komppania toimi Nicaraguan rautateiden kauppa-agenttina, välinciden ja tarpeiden ostajana, saaden siitä korvaukseksi viisitoista tuhatta dollaria vuodessa ja sen lisäksi kaksi prosenttia kaikista kaupoista. Nyt alkoi juonet puuoutamaan. Joku agentti, tietenkin J. G. White kompanian palveluksessa oleva tultu, sai Yhdysvaltain hallitusdepartementilta "luvan" lähettää hallituksen sananlennätinvälaineillä salaisen kaapelisanoman Nicaraguassa olevalle Yhdysvaltain edustajalle. Tässä salaisessa kaapelisanomassa kehoitettiin, että Yhdysvaltain edustaja "jatkaisi" White kompanian kontrollia Nicaraguan rautateiden yli yhdellä kuukaudella. Sitten kun Nicaraguan hallituksen rautateiden johtokunta kysyi, miksi haluttiin kuukauden lykkäystä kontrollissa, niin siihen vastattiin lyhyesti: "ylässä kuukaudessa voidaan saada paljon aikaan." Ja ennenkuin kuukausi oli umpeen kulunut alkoi Nicaraguassa taantumukset tulla taholta "vallankumous," jota johti kontraali Emiliano Chamorro, jota nimitetään veriseksi pyöveiksi liberaalisten kannattajien piireissä. Tämä pyöveli onnistui valloittamaan kaksi linnoitusta ja niin liberaalinen hallitus joutui pakenemaan. Näin tapahtunut "vallankumous," joka ilman pienintäkään epäilystä järjestettiin amerikalaisien kapita-

"Amerikkalaisten kapitalistien banaanit tarvitsevat suojelusta."

Uuden toimesta, oli kuitenkin niin kouraantuntuvan väkivallasta juontuneita vehkeilyä, että Yhdysvaltain hallituskin katsoi parhaaksi olla tunnustamatta Chamoron hallituksen, vaikka Wall-kadulla vääntäen tunnustamista. Nyt täytyi tehdä jotain järkevää kysymyksen ratkaisemiseksi. Ja pian se ratkaistiinkin. Nicaraguan kongressin konservatiiviset jäsenet pitivät kokouksen, missä Diaz valittiin Nicaraguan presidentiksi, vaikka Juan A. Sacasa edelleenkin oli kansan äänestämänä presidenttinä. Yhdysvaltain hallitus oli "tyytyväinen" ja antoi tunnustuksen Diazin hallitukselle kuuden vuoden kauden sisällä. Nicaraguan peruslakien mukaan Sacasa on edelleenkin presidentti, tunnustettu siksi ja to. Meksikon hallituksen taholta. Mutta amerikkalaisten kapitalistien etujen vuoksi ja Yhdysvaltain hallituksen pistimien turvaamana Diaz istuu Nicaraguan presidentin tuolilla. Sellaiset, joille ei ole viisellä aineellisia etuja Nicaraguassa puolesta, myöntävät todeksi sen, että jos Yhdysvallat sotilaat poistettaisiin Nicaraguasta, niin 24 tuntia sisällä olisi Diazin hallitus kukistettu.

Yhdysvaltain hallituspiireissä tiedetään hyvin, että kaksi amerikkalaista pankkilaitosta, J. & W. Seligman & Co., New Yorkissa ja Brown Bros., New Yorkissa sekä J. G. White komppania, josta jo konservatiivisimmat mainitsimme, ovat suoranaisesti ja suorasta syyllisiä Nicaraguassa viimeaikoina tapahtuneisiin verenvuodatuksiin. Ja näiden kapitalististen organisaatioiden, Yhdysvalloissa laillistettujen

liikkeiden, "henkeä ja omaisuutta" amerikkalaiset sotilaat ovat suojelemassa Nicaraguassa. Jos näillä kapitalisteilla ja niiden mukana toisilla pienempiä affaireja omistavilla ei olisi suuret riistomahdollisuudet kysymyksessä, niin Yhdysvaltain sotilaita ei olisi tällä kertaa Nicaraguassa, vaikka siellä kuinka tapeltaisiin. Ja luonnollisesti siellä ei tapeltaisikaan jos ei amerikkalaisten kapitalistien kynnet olisi pelissä, edut niin vaatisi.

Nämä kaksi pankkilaitosta lainasi Nicaraguan konservatiiviselle hallitukselle, mikä toista kymmentä vuotta sitten pystytettiin amerikkalaisten pistimien voimalla, seitsemän miljoonaa dollaria, siitä vastinneeksi päästen Nicaraguan taloudellisen elämän kontrolliin. Ne saivat suuret voitot, ensiksi tavallista suuremman komissionin (palkkion) ja sitten 51 prosenttia Nicaraguan kansallispankin ja hallituksen omistamain rautateiden osakkeista. White komppania kauppa-agentin nimessä pääsi rautateiden suoranaisesti kontroleeraajaksi ja pankin presidentiksi nimitettiin amerikkalainen. Sen jälkeen amerikkalaiset kapitalistit ovat onnistuneet kiskomaan suuria voittoja Nicaraguan pankin kautta ja rautateitä myös on "lypsetty" arkailematta, niin paljon kun vain "liikenne on sietänyt," kuten eräässä tunnustuksessa sanotaan. Amerikkalaisilla kapitalisteilla on ollut hyvä aika Nicaraguassa, tuossa pienessä yltykyläisen rikkaassa maassa, jota toisella nimellä kutsutaan "muhamettilaisten paratiisiksi," koska sen maukkaat hedelmät, aurinkoinen, lämmin ilmanala ja viljava maaperä ovat yhtäläisiä kuin ennenmuinoin oileessa, oletetussa muhamettilaisten taivaassa.

Nämä edellä olevat tosiasiat siis varsin pätevästi vakuuttavat sen seikan, että Yhdysvaltain hallitus soti Nicaragua vastaan vain siksi, että joittenkin amerikkalaisten kapitalistien riistodut, petoksella ja väkivallalla hankitut omaisuudet ovat kysymyksessä. Yhdysvaltain hallituksen vaikutusvallalla ja voimalla sallitaan leikitellä muutamain nälkäisten kapitalistien, joilla ei ole minkäänlaisia ihmisyyttä käsitteitä ihmisten ja kansojen oikeuksista, vaan jotka vain kurkottavat ja kiskovat omaisuuksia kaikkialla välittämättä seurauksista. Yhdysvaltain valtiovirasto näyttää vajonneen yksityisten kapitalistien käytettäväksi niin tyystin, että siellä sallitaan työskennellä pankkiirien suoranaisessa palveluksessa olevain henkilöittenkin. Vain esim. mainittakoon, että valtioviraston palveluksessa toimiva telegrafisti työskentelee samalla J. & W. Seligman & Co:alle. Kummalle työnantajalleen tämäkin mies

suorinnan palveluksen antaa, sen seikan voivat asianomaiset vain tarkoin tietää. Tämä mies työskentelee telegrafistina Seligman komppanian toimistossa, Whashingtonissa, kello yhdeksästä aamulla kello kolmeen iltapäivällä ja sitten menee Yhdysvaltain hallituksen valtiovirastoon ja toimii siellä telegrafistina kello yhteentoista yöllä. Eräs toinen valtioviraston telegrafisteista myös samoin työskentelee osan ajastaan yksityisliikkeelle. Eikö siis ole riittävästi syytä uskoa, että esim. Nicaraguasta Yhdysvaltain hallitukselle tulevat viralliset tiedot, salaisimmat asiat, tiedetään Seligmanin pankkilaitoksessa yhtä hyvin kuin valtiovirastossakin.

Kun maan hallitus tällä tavoin antautuu muutamien kapitalistien juonittelujen ja etujen aseelliseksi edesauttajaksi, niin siitä tavallisesti ikäänkuin välttämättömänä seurauksena juontuu sotia, joihin

sitten komennetaan työläiset vuodattamaan vertansa, omaansa ja toisten maiden työläisten. Amerikan Yhdysvaltain työläisillä olisi aika oppia näkemään hallituksen, paremmin sanoen maansa kapitalistien vehkeilyt ja toimia siihen suurtaan, että ne voidaan lopettaa. Yhdysvaltain työläisillä ei ole minkäänlaisia omaisuuksia Nicaraguassa, Meksikossa, Kiinassa tai jossain muussa maassa ja niin ollen heillä ei ole velvollisuuksia mennä puolustamaan noita "henkiä ja omaisuuksia." Yhdysvaltain työläisten "omaisuus" tavallisesti kulkee heidän mukanaan siellä, missä he liikkuvat ja he eivät liikuskele paljon muualla kuin näillä kotoisilla tanhuilla. Täällä siis heidän täytyy suojella henkeään ja omaisuuttaan, joita kaikkein pahimmin uhkaavat kotimaiset riistäjät, työnantajat, ja niitä vastaan heidän tulee taistella.

Leipää Ja Ruusuja

Lawrencessa oli lakko. Tytöt kantoivat silloin liippua, jossa oli vaatimus: "Me tahdomme leipää ja ruusuja kiskiksi!" James Oppenheim teki siitä omilaisen laulun, joka herätti huomiota. Julkaisemme tässä sen sisällön.

*Tummaa kyökkejä miljoonin
on sekä ullakoita.*

*Auringon armanin loistokin
vain vähän koskee noita.*

*"Leipää ja ruusuja" vaaditaan
ulkona marssiessa.*

*Käynnme me kounista katsomaan
auringon loistellussa.*

*Marssimme uljaina taistellen
näkien tähden aivan.*

*Nähdet on lapsia naisien —
hoista ne nähneet vaivan.*

*Näüntyy ei olo meidän saa
synnystyä hautean asti!*

*"Leipää ja ruusuja antakaa!"—
huudamme hartahasti.*

*Suuri ja sunnaton joukko on
vaatimat sillä lailla,*

*vaan on se väipunut luolohon
leipää ja ruusuja vailla.*

*Kanssamme vaativat viinijalat
viehettä lapsillensa . . .*

*Saakohot myös ihun halvimmat
leivän ja ruusuisensa!*

*Marssimme, marssimme . . . Suurenes
päivämme pohjolassa.*

*Naisien nousenta merkitsee:
on rotu nousemasu!*

Loppuvat laiskut ja orjalat.

Saa kukin luonnon loistot.

*"Leipää ja ruusuja!" raiukurat
tenkeiin laulun toistot.*

—s.

